

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ

ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
 ΛΑΟΙΜΟΝΟ! 'Ο 'Ιβάν θυμώτακ τώ-
 ρα καλά: ή ιδέα αυτή του είχε έρθει
 όταν συνάντησε τόν Γιουρί στο μου-
 φέ του σταθμού νά τρώη γαλίηνα τόν
 ζαμπόν του, τή στιγμή πού αυτός τόν
 νόμιζε θύμα μαζί με τήν Πρίσκα, τή
 Βέρα και τόν Ζιλμπέρτ των πρακτόρων
 τού Ντουμίν, τού Ρασπούν και τής
 Ναντίτζας Μιχαηλόβνας. Ναι, εκείνη
 τή στιγμή είχε γεννηθεί κάποια ύπο-
 πτία μέσα του. "Επειτα, ή ιστορία πού
 του είχε διηγηθεί ό Γιουρί γιά τήν
 απόδρασί του, ήταν τόσο περιεργή...
 "Α! ό Νερατόφ είχε δίκιο! Δέν ύ-
 πήχαν παρά προδότες ό αυτό τόν
 κόσμο.

Τό άμάξι πού μετέφερε τόν 'Ιβάν,
 διέσχισε εκείνη τή στιγμή τά νησιά,
 στά όποια βρισκόταν ή έπαυσι τής
 Κουλίγαν. 'Η έκπληξις του ήταν με-
 γάλη, όταν, περνώντας από μπροστά,
 είδε τά παράθυρά τής φωτισμένα.

'Ο μέγας δούξ σταμάτησε άμέσως
 τ' άμάξι του και πήδησε μπρός στην
 πόρτα, "Αρχισ να τή χριπάη μανια-
 σμένα κι' ένας θυρωρός παρουσιάστη-
 κε σέ λίγο.

'Ο 'Ιβάν τόν ρώτησε άν ή χορευ-
 τρια βρισκόταν μέσα κι' αυτός του άπάντησε καταφατικά.

'Αμέσως ό πρίγκιπ κατάλαβε, ότι ό Γκράφ δέν είχε χάσει τόν
 καιρό του στο Τσάροσκωγιε Σέλο, άφού ή χορεύτρια είχε γυρίσει
 κιάλας στο σπίτι της.

— "Άγιοι άρχάγγελοι! συλλογίζοταν ό 'Ιβάν, σφίγγοντας νευρι-
 κά μέσα στην στήτη του τόν περιστροφό του. 'Η 'Ελένη ξαναγύρι-
 σε! Τί τήν νοιάζει τώρα, άφού ό Τσάρος τήν ύποστηρίζει;

Τόν ώδήγησαν σέ λίγο σ' ένα μικρό μπουντουά, πού μύριζε ά-
 κόμα άπ' τόν άρωμά της. Βρισκόταν εκεί ένα πορτραίτο της δόξω-
 μο, πού τήν παρίστανε με τόν κοστούμι τής χορευτριας, Φαινόντου-
 σαν τά ύπεροχα πόδια της με όξ
 μεταξωτές κάλτσες και τόν στήθος
 της πού τόν στόλιζε ένα πελώριο
 κολλιέ με χοντρά μπριλλάντια. Τά
 μάτια της, βαμμένα γιά τόν θέα-
 τρο, είχαν μιά λάμψη τόσο προ-
 κλητική κι' έδιναν τόσες ύποσχέ-
 σεις, ώστε ό μέγας δούξ γύρισε
 τόν βλέμμα του άλλωδ μ' άποστροφή.

Αυτή τή γυναίκα λοιπόν είχε κά-
 νει φίλη του; Αυτή ή γυναίκα τόν
 άγαπούσε;

Τί θά τής έκανε τώρα;

Νά τή σκοτώσει; Γιατί νά τή
 σκοτώσει; Και τί θά κέρδιζε έ-
 ται; Μήπως θά του έπέστρεφε
 τήν Πρίσκα;

Μά γιατί ή Κουλίγαν άγουόσε
 τόσο νά παρουσιασθή; Σίγουρα
 θά είχε άνέβει στα διαμερίσματά
 της, γιά νά γίνη πιά προκλητική
 άκόμα.

— Καταραμένη! ψιθύρισε ό 'Ι-
 βάν, κυττάζοντας τόν πορτραίτο
 της.

Σχεδόν άμέσως ή πόρτα πίσω
 του άνοιξε και σαν νά τήν είχε
 προσκαλέσει με τή βλαστήμια του,
 ή Κουλίγαν μπήκε μέσα.

"Ελαμπε όλη άπ' τόν πλήθος
 των κοσμημάτων της κι' είχε μιά
 όμορφή, πραγματικά βασιλική.
 Προχώρησε πρós τόν 'Ιβάν με τά
 χέρια άπλωμένα και στο πρόσωπό
 της ζωγραφίζοταν μιά άπέραντη
 χαρά, γιατί τόν ξανάβλεπε.

— Σάς ζητώ συγγνώμη, ύψη-
 λότε, πού σας έκανα νά περιμέ-
 νετε. Μά στολιζόμουν τή στιγμή
 πού ήρθατε... και γιά σας θέλησα

νά γίνω άκόμα πιά όραία.

Μά στάθηκε, βλέποντας τήν τρομερή έκφρασι του προσώπου του
 τριγκητος.

— "Ω! Θεέ μου φώναξε. Γιατί έχετε τόσο τρομερή όψη;

— Ναι! Τρομερή, κυρία! φώναξε ό 'Ιβάν, 'Αληθινά τρομερή!
 Μά δέν σας φάνηκε τρομερό, ότι σας διηγήθηκε ό Γιουρί... Δέν
 είν' έτσι;

— 'Ο Γιουρί; Μά δέν τόν είδα καθόλου! άπάντησε ή 'Ελένη,
 κυττάζοντας τόν 'Ιβάν κατάπληκτη.

— Δέν τόν είδατε, γιατί άσφαλώς δέν τόν χρειάζοσαστε πιά.
 Στ' άλήθεια τώρα μπορεί νά ξεκουραστή.

— 'Υψηλότε, ... 'Υψηλότε! ... Τί σημαίνουν αυτά τά λόγια;
 Γιατί με κυττάζετε έτσι; Δέν είμαι λοιπόν πιά φίλη σας;

— 'Ελένη Βλαδιμηρόβνα, είσαι μιά άθλια, 'Ηρθα εδώ έκπληκτη
 γιά νά σου τόν πώ αυτό! Γιατί πρέπει νά ξέρεις, ότι δέν μπορείς πιά
 νά με ξεπατάς!

— Μά είνε τρολλός... Τρελλάθηκε! ... φώναξε ή χορεύτρια πού
 δέν τολμούσε νά πιστέψη στ' αυτιά της. 'Ο 'Ιβάν 'Αντρογιεβιτς
 τρελλάθηκε! ...

Κι' αυτή τή φορά τόν κύτταξε με τρόμο.

— 'Ελένη Βλαδιμηρόβνα, ξαναφώναξε ό πρίγκιπ. 'Εσύ μου έ-
 κλεψες τήν Πρίσκα!

— Σου έλεψαν τήν Πρίσκα! είπε ή 'Ελένη, τής όποιος ή έκ-
 πληξις μεγάλωνε όλοένα.

— Θά μου τήν επιστρέψης άμέσως! Άκούς; ... φώναξε ό μέγας
 δούξ έξαλλος. 'Αμέσως! Άπόψε! Γιατί άλλωδς, θά σέ λυώσω, θά
 σέ πατήσω σαν ένα σχαμαρόδ σκουλίλα...

Κι' ό 'Ιβάν έβγαλε τόν περιστροφό του.

'Η χορεύτρια έβγαλε τότε μιά τρομερή κραγή, κραγή λύσσης
 και κατάρας, κραγή άγριας άγανακτησεως. 'Ακούγοντάς τήν όλοι
 οι προσκαλεσμένοι της κι' οι ύπηρέτες της, έτρεξαν μέσα στο μπουν-
 τουά και θέλησαν νά έπέμβουν. 'Η γυναικες ούρλιαζαν, βλέποντας
 τόν περιστροφό του μεγάλου δούκός.

Μά ή Κουλίγαν τούς έδιωξε όλους, βλαστημώντας και σπρώ-
 χωντάς τους.

— Άφήστε μας μόνους! Άφήστε μας μόνους! Τί ήρθατε νά
 κάνετε εδώ; Γιατί ανακατεύσατε σέ ύποθεσις πού δέν σας έν-
 διαφέρουν; Πηγαίνετε στο διάβολο! Άν με σκοτώσει, αυτό δέν
 σας άφορά καθόλου. Μά φευγάτε λοιπόν...

"Εμοιαζε τώρα με λέαινα,
 καθώς πήδουσε άπ' τόν ένα στον
 άλλο, χώνοντας τά νύχια της
 σ' όλους κι' έτοιμη νά δαγκώσει.

Σέ λίγο, όταν τόν δουμάτο ά-
 δειασε έντελώς και κλείδωσε τήν
 πόρτα, γυρίζοντας πάλι πρós τόν
 'Ιβάν, ό όποιος σ' όλο αυτό τόν
 διάστημα δέν είχε κουνηθεί καθό-
 λου κι' ό όποιος κατάχλωμος,
 μά άποφασιστικός, κρατούσε πάν-
 τα τόν περιστροφό του, ξεσίωσε
 τόν κορσάξ της, άφίνοντας έτσι
 νά φανή όλόκληρο τόν θεικό στή-
 θος της και τού φώναξε:

— Σκότώσε με!

— Προτιμάς βέβαια νά πε-
 θάνης παρά νά μου ξαναδώσης
 τήν Πρίσκα! Αυτό είνε φυσικό,
 ά φ ο υ μ' ά γ α π α ε σ ! φώ-
 ναξε ό 'Ιβάν με φωνή βαθεία
 και κυττάζοντάς τήν με τρομερό
 μίσος.

Αυτή τή φορά, ή 'Ελένη κα-
 τάλαβε. Κατάλαβε, ότι όλο τόν
 ξαφνικό του μίσος έναντίον της
 ώφειλετο στο ότι είχε μάθει
 π ώ ς τ ό ν ά γ α π ο υ σ ε !
 "Ολα έτσι ξεηγούντο. Τήν κα-
 τηγορούσε πώς του είχε κλέψει
 τήν Πρίσκα ά π ό ζ ή λ ε ι α !
 Αυτό ήταν άλλο, πολύ άλλο...
 "Ω! πόσο τή μισούσε! "Όσο έ-
 κείνη τόν άγαπούσε, τόσο αυτός
 τή μισούσε...

— "Ε λοιπόν, τού φώναξε, τί
 περιμένεις άκόμα; Είν' άλήθεια,
 σ' άγαλώ! Και άφού σ' με μι-
 σείς, δέν μου μένει πιά παρά νά
 πεθάνω. 'Ο θάνατος άπό τόν χέρι

Η ΠΑΡΘΕΝΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΒΡΕΦΟΣ

(Πίναξ τού Γ. Κουρτού).

σου, θά ήταν ο πιο γλυκός. Ρίξε λοιπόν, ρίξε, 'Ιβάν! Ρίξε, Βανιούσα μου!...

Κι' έλλεισε τα μάτια της. "Έξαφνα τ' άνοιξε πάλι, ακούγοντας έναν άπερφητο λυγμό του 'Ιβάν, ο οποίος της έλεγε δολιχίζοντας:

— Δώσε μου την Πρίσκα! Δώσε μου την Πρίσκα! Δεν με νοιάζει αν ζήσεις ή αν πεθάνεις, να δώσω μου την Πρίσκα! Η όσα θέλεις για να μου δώσεις τήν Πρίσκα;

— "Α! δυστυχισμένε! φώναξε η 'Ελένη. Θα προτιμούσα το περιστροφικό σου από τα λόγια σου!... Αυτό που είπες τώρα, δεν θα σου τό συχωρέσω ποτέ, ποτέ! "Όλα τ' άλλα κι' αυτή άκόμα την άτιμη κι' άνόστη κατηγορία, ότι σου έλεφα την Πρίσκα, θά σου τή συχωρούσα. Ναι, ναι! Μπορούσα να σου τή συχωρέσω αυτό! Μά αυτή τή φρόση που πρόφερες πρό όλίγου και με την όποια μ' έκανες να τονώσω περισσότερο, παρά αν μ' έγδερνες ζωντανή και πατούσες πάνω σου καρδιά μου, αυτή τή φρόση δεν θά τήν ξεχάσω ποτέ!... Θα μείνη μεταξύ μας. 'Ακου; Κι' όταν θά μάθης όλη την αλήθεια, όταν θά καταλάβης όλα όσα έκανα έγώ για σένα, όταν δεν θ' άμφιβάλλης πειά για τίς θυσίες μου κι' όταν θά συρθής στα γόνατά μου, ίκετεύοντάς με με τή χέρια ένωμένα να σε συχωρέσω, τότε, 'Ιβάν 'Αντρεγιέβιτς, θά σε σπρώξω με τό πόδι μου και θά σ' άφήσω να περάσης με τίς τύψεις σου όλη σου τή ζωή. "Α! με κατηγορείς γιατί σ' άγάπησα! Δυστυχισμένε, σκέφτηκες ποθ θά ήσουν, αν δεν σ' άγαπούσα;

— Δεν θά βρισκόμουν ίσως αυτή τή στιγμή μπροστά στα πόδια σου, ίκετεύοντάς σε να μου ξαναδώσης τήν Πρίσκα... άπάντησε ο 'Ιβάν.

— "Α! έκανε η Πρίσκα. Είπες ίσως; ίσως!... 'Αρχίζεις λοιπόν ν' άμφιβάλλης, τρελλέ! "Α! τρεις φορές τρελλέ, πού με κατηγορείς για τήν άγάτη μου. 'Αζου, 'Ιβάν 'Αντρεγιέβιτς, θά σου πω μερικά πράγματα που πρέπει να τή μάθης. 'Επειδή είνε, κατά πάσαν πιθανότητα, η τελευταία φροά που σου εζηγούμαι για όλ' αυτά, είνε προτιμώτερο να φωτίσω όλα τή σκοτάδια, άτ' τό βάθος των όποιων με προσβάλλεις! 'Ιβάν 'Αντρεγιέβιτς, δεν θά μάθαινες ποτέ, ότι σ' άγαπούσα, αν δεν μου μιλούσες εσύ πρώτος για τήν άγάτη μου με τό περιστροφικό στο χέρι και με τήν έπιθυμία να με σκοτώσης στα μάτια! Ναι, σ' άγαπούσα! Δεν ξέρω αν σ' άγαπούσε έτσι κι' η άλλη...

— "Α! σου άπαγορεύω να μιλάς γι' αυτή τήν άγάτη!

— Και γιατί; Τή νομίζεις πού άγνή άτ' τή δική μου; 'Από τή δική μου, πού κανείς δεν θά μπορούσε να τή λερώσει, ούτε κι' εσύ ο ίδιος άκόμα; "Όλοι μ' άγαπούσαν, μά έγώ, όχι μόνο τους περιφρονούσα, αλλά σ' άγαπούσα τόσο, ώστε μπορούσα και σ' άκουγα χαμογελώντας να μιλάς για τήν άγάτη σου σε μά άλλη. 'Ακου; χαμογελώντας... Σ' άγαπούσα τόσο, ώστε, όταν εσύ βρισκόσουν σ' άπόγνωστο, πήγα και βρήκα αυτή τήν άλλη και τής είπα: «'Ο 'Ιβάν σ' άγατά!... Είνε δυστυχισμένος και σε περιμένει...» 'Ακουσε άκόμα κι' αυτό, 'Ιβάν 'Αντρεγιέβιτς. 'Επειδή αυτή που άγαπούσε, έπετηρείτο άτ' τήν άστομια του Γκουνόφοφα κι' επειδή έπρεπε, γι' α τ ή ν α σ φ α λ ε ι α τ η ς ά γ ά π η ς σ ο υ, να πάμη αυτή η έπιτήρησις, πήγα η ίδια στον Γκουνόφοφα και τον παρακάλεσα να δώσει σχετικές διαταγές. Μά επειδή εκείνος δεν ήθελε, σκοτώθηκε —άκου; σκοτώθηκε— και τό πτώμα του πρξάτορός του που έπιτηρούσε τήν άγαπημένη σου βρέθηκε μέσα στο Νέβα. Να τί έκανα για σένα, έγώ που σ' άγαπούσα! Να τί συνέβαινε εδώ, ενώ εσείς περινούσατε τον μηνα του μελιτός σου στη Φινλανδία, ύψηλότατε. "Εγιναν και πολλά άλλα άκόμα, για να μπορέσετε να περάσετε ενάμαρτα εκεί επάνω... Ποιός λοιπόν, 'Ιβάν 'Αντρεγιέβιτς, θά έκανε για σένα αυτά που έκανε η 'Ελένη Βλαδιμηρόβνα, η όποια σ' άγαπούσε;

Συντριμμένος, έκμηδενισμένος άτ' τίς άποκαλίψεις αυτές, ο 'Ιβάν τραύλιζε:

— Συγνώμη, 'Ελένη! Συγνώμη!... Κι' έρχεσαι τώρα, εξακολούθησε η Κουλίγαν, να με ρωτήσης πόσα θέλω για να σου επιστρέψω τήν Πρίσκα; Δεν με ρωτάς καλύτερα, δυστυχισμένε, πόσα ξόδεψα για να σου τή δώσω;

— Συγνώμη! Συγνώμη! φώναξε ο μέγας δούξ. Είμ' ένας άθλιος! Είμ' ένας δυστυχισμένος! Συγνώμη... Σε πιστεύω!...

— "Α! έκανε η 'Ελένη. Θα προτιμούσα το περιστροφικό σου από τα λόγια σου!... Αυτό που είπες τώρα, δεν θα σου τό συχωρέσω ποτέ, ποτέ! "Όλα τ' άλλα κι' αυτή άκόμα την άτιμη κι' άνόστη κατηγορία, ότι σου έλεφα την Πρίσκα, θά σου τή συχωρούσα. Ναι, ναι! Μπορούσα να σου τή συχωρέσω αυτό! Μά αυτή τή φρόση που πρόφερες πρό όλίγου και με την όποια μ' έκανες να τονώσω περισσότερο, παρά αν μ' έγδερνες ζωντανή και πατούσες πάνω σου καρδιά μου, αυτή τή φρόση δεν θά τήν ξεχάσω ποτέ!... Θα μείνη μεταξύ μας. 'Ακου; Κι' όταν θά μάθης όλη την αλήθεια, όταν θά καταλάβης όλα όσα έκανα έγώ για σένα, όταν δεν θ' άμφιβάλλης πειά για τίς θυσίες μου κι' όταν θά συρθής στα γόνατά μου, ίκετεύοντάς με με τή χέρια ένωμένα να σε συχωρέσω, τότε, 'Ιβάν 'Αντρεγιέβιτς, θά σε σπρώξω με τό πόδι μου και θά σ' άφήσω να περάσης με τίς τύψεις σου όλη σου τή ζωή. "Α! με κατηγορείς γιατί σ' άγάπησα! Δυστυχισμένε, σκέφτηκες ποθ θά ήσουν, αν δεν σ' άγαπούσα;

— Δεν θά βρισκόμουν ίσως αυτή τή στιγμή μπροστά στα πόδια σου, ίκετεύοντάς σε να μου ξαναδώσης τήν Πρίσκα... άπάντησε ο 'Ιβάν.

— "Α! έκανε η Πρίσκα. Είπες ίσως; ίσως!... 'Αρχίζεις λοιπόν ν' άμφιβάλλης, τρελλέ! "Α! τρεις φορές τρελλέ, πού με κατηγορείς για τήν άγάτη μου. 'Αζου, 'Ιβάν 'Αντρεγιέβιτς, θά σου πω μερικά πράγματα που πρέπει να τή μάθης. 'Επειδή είνε, κατά πάσαν πιθανότητα, η τελευταία φροά που σου εζηγούμαι για όλ' αυτά, είνε προτιμώτερο να φωτίσω όλα τή σκοτάδια, άτ' τό βάθος των όποιων με προσβάλλεις! 'Ιβάν 'Αντρεγιέβιτς, δεν θά μάθαινες ποτέ, ότι σ' άγαπούσα, αν δεν μου μιλούσες εσύ πρώτος για τήν άγάτη μου με τό περιστροφικό στο χέρι και με τήν έπιθυμία να με σκοτώσης στα μάτια! Ναι, σ' άγαπούσα! Δεν ξέρω αν σ' άγαπούσε έτσι κι' η άλλη...

— "Α! σου άπαγορεύω να μιλάς γι' αυτή τήν άγάτη!

— Και γιατί; Τή νομίζεις πού άγνή άτ' τή δική μου; 'Από τή δική μου, πού κανείς δεν θά μπορούσε να τή λερώσει, ούτε κι' εσύ ο ίδιος άκόμα; "Όλοι μ' άγαπούσαν, μά έγώ, όχι μόνο τους περιφρονούσα, αλλά σ' άγαπούσα τόσο, ώστε μπορούσα και σ' άκουγα χαμογελώντας να μιλάς για τήν άγάτη σου σε μά άλλη. 'Ακου; χαμογελώντας... Σ' άγαπούσα τόσο, ώστε, όταν εσύ βρισκόσουν σ' άπόγνωστο, πήγα και βρήκα αυτή τήν άλλη και τής είπα: «'Ο 'Ιβάν σ' άγατά!... Είνε δυστυχισμένος και σε περιμένει...» 'Ακουσε άκόμα κι' αυτό, 'Ιβάν 'Αντρεγιέβιτς. 'Επειδή αυτή που άγαπούσε, έπετηρείτο άτ' τήν άστομια του Γκουνόφοφα κι' επειδή έπρεπε, γι' α τ ή ν α σ φ α λ ε ι α τ η ς ά γ ά π η ς σ ο υ, να πάμη αυτή η έπιτήρησις, πήγα η ίδια στον Γκουνόφοφα και τον παρακάλεσα να δώσει σχετικές διαταγές. Μά επειδή εκείνος δεν ήθελε, σκοτώθηκε —άκου; σκοτώθηκε— και τό πτώμα του πρξάτορός του που έπιτηρούσε τήν άγαπημένη σου βρέθηκε μέσα στο Νέβα. Να τί έκανα για σένα, έγώ που σ' άγαπούσα! Να τί συνέβαινε εδώ, ενώ εσείς περινούσατε τον μηνα του μελιτός σου στη Φινλανδία, ύψηλότατε. "Εγιναν και πολλά άλλα άκόμα, για να μπορέσετε να περάσετε ενάμαρτα εκεί επάνω... Ποιός λοιπόν, 'Ιβάν 'Αντρεγιέβιτς, θά έκανε για σένα αυτά που έκανε η 'Ελένη Βλαδιμηρόβνα, η όποια σ' άγαπούσε;

Συντριμμένος, έκμηδενισμένος άτ' τίς άποκαλίψεις αυτές, ο 'Ιβάν τραύλιζε:

— Συγνώμη, 'Ελένη! Συγνώμη!... Κι' έρχεσαι τώρα, εξακολούθησε η Κουλίγαν, να με ρωτήσης πόσα θέλω για να σου επιστρέψω τήν Πρίσκα; Δεν με ρωτάς καλύτερα, δυστυχισμένε, πόσα ξόδεψα για να σου τή δώσω;

— Συγνώμη! Συγνώμη! φώναξε ο μέγας δούξ. Είμ' ένας άθλιος! Είμ' ένας δυστυχισμένος! Συγνώμη... Σε πιστεύω!...

Μά η 'Ελένη δεν τον άκουγε πειά. Μέσα στην τρέλλα της, τή έλεγε τώρα όλα, τή φανέρωνε όλα. 'Ο 'Ιβάν τήν είχε κάνει να υποφέρει πού. Τής είχε φανεί άδικος. 'Υπόχθουν όμως όρια στη θυσία και στην ύστομια.

— Μου φρόθηκες, τού έλεγε, σαν να ήσουν η τελευταία άτ' τίς γυναίκες που πουλιούνται! Αημονείς λοιπόν πός όταν έφυγες άτ' εδώ, όταν η μητέρα σου σε είχε ξεγράψει, έγώ μονάχα σου έδωσα χρήματα. Ναι! πουλιέμαι! Κι' όλα όσα είνε δικά μου πουλιούνται! Για σένα! Για σένα! 'Ιβάν 'Αντρεγιέβιτς! Πούλησα σε μια γορή μάχουσα του Σκουτίαν—Νιτόρ τή κοσμήματα που μου είχε χαρίσει ο πρίγκιψ Κιρκώφ. Μάθε επίσης, ότι ο πρίγκιψ Κιρκώφ πέθανε εξ αίτιας σου. Τό ίδιο κι' ο γέρο Σομπέργκ! Τό ίδιο κι' ο γιός του. "Όλα πέθαναν γιατί τό ήθελε η Κουλίγαν, για να μπορές εσύ μ' όλη σου τήν ήσυχία να σφίγγης στην άγκαλιά σου, στο βάθος τής Φινλανδίας, εκείνη που άγατούσε.

"Ο μέγας δούξ δεν άλιαντούσε πειά, δεν τήν δέκοντε πειά. Συντριμμένος, έκμηδενισμένος, κρημνισμένος κόλλας άτ' τίς πιο τρομερές τύψεις, έσκυβε τό κεφάλι και δεν τολμούσε να τήν κοιτάξη.

"Η 'Ελένη είδε τήν κατάστασι του και τον εύπλαχνίστηκε. Μετρίασε τήν έκρηξη τής όργης της κι' έξαφνα άρχισε να κλαίη.

"Ο 'Ιβάν έκλαιγε κι' αυτός. Μερικα λεπτά γεμάτα σιωπή, μά και γεμάτα δάκρυα, εξακολούθησαν.

"Ο πρίγκιψ θεωρούσε τον έαυτό του τόσο έννοχο κι' έκρινε τή συμπεριφορά του τόσο άτιμη και τής 'Ελένης τόσο ύπέροχη. Έτσι δεν τολμούσε να τής ζητήσει συγγώμη.

Τέλος η Κουλίγαν είπε με φωνή συντριμμένη και γεμάτη πόνο:

— 'Αλλοίμονο! ναι! 'Ιβάν, σ' άγαπούσα... Δεν θά τό μάθης ποτέ, δεν μπορείς να τό μάθης πόσο σ' άγαπούσα! Φύλαξα πάντα αυτό τό μεγάλο μυστικό για τον έαυτό μου. Προσπαθούσα να περιστοιχίσω τον έαυτό μου με ό,τι εσύ άγαπούσες, με ό,τι πλησίαζες, με τ' άντικείμενα που άλλαξες η που τράβηξαν για μια στιγμή τήν προσοχή σου. 'Ο Σέργιος, ο φτωχός Σέργιος, πού κι' αυτός επίσης πέθανε για σένα, και πού με είχε ματώσει, τον έβλεπα κάθε μέρα για να μου μιλάει για σένα. Πήγαινα στο άτελιέ του και ενώ αυτός εργαζόταν, έαυλοούσων σ' ένα ντιβάν και τού έλεγα: «—Σέργιε, μιλά μου γι' αυτόν!». Δεν θά μάθης ποτέ τί ύπέφερα, όταν έμαθα τήν άγάτη σου για τήν Πρίσκα! Κι' όμως, έγώ σου έδωσα τήν Πρίσκα, στη στιγμή που οθολίαζα άτ' τον πόνο ολουόναχη νίχτες διόκληρες. Κι' όμως έλιπζα... έλιπζα πάντοτε. Και με τήν έλπίδα αυτή είχα προετοιμάσει τό ναό τής άγάτης σου, τήν έπαυλι τή χαμένη στο βορρά, πού ήταν γεμάτη άτ' τίς εικόνας σου.

» Κι' όμως, αυτό τό ιερό σπίτι τό παραχώρησα σε σένα και στην Πρίσκα... Πώς έκανα ένα τέτοιο πράγμα; Πώς άπογιμνάθηρα άτ' όλ' αυτά, για να χαρή μια άλλη μέσα στην άγκαλιά σου...

"Ο 'Ιβάν βρισκόταν τώρα γονατιστός στα πόδια της, μά η 'Ελένη δεν τον έβλεπε. Είχε πιάσει τή χέρια της, μά έκαινη δεν τό έννοιωθε. Τού μιλούσε χωρίς να τον κοιτάξη, σαν να είχε μπροστά της μια σκιά. Πόσες φορές, Θεέ μου, πόσες φορές τού είχε μιλήσει έτσι σαν να βρισκόταν μακριά της.

Σε μια στιγμή σηκώθηκε επάνω και τον έπροξέ για να περάση. "Ο 'Ιβάν γαντζώθηκε στα ρούχα της και φώναξε:

— 'Ελένη! 'Ελένη! 'Ελένη!... — Μά μη με κάνεις να χάνω τον καιρό μου, ύψηλότατε... — 'Ελένη, σάς έξορκίζω, 'Ελένη... Μήν φεύγετε!

— Χαίρε, 'Ιβάν. Σου υπόσχομαι να κάνω τ' αδύνατα δυνατά για να σώσω τήν Πρίσκα... Χαίρε!...

Κι' έξαφανίστηκε.

Χ' ΟΠΟΥ ΟΥΤΕ Ο ΓΚΡΑΠ, ΟΥΤΕ Ο ΓΙΟΥΡΙ ΕΙΝΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΟΙ

"Ο Γκράπ ήταν παιδί. Μολονότι καταγόταν από χωριά, είχε τήν άξίωση να τή άπως ζούσαν οι νέοι τής άριστοκρατίας που έχουν μεγάλη περιουσία και τή σκορπίζουν τίμα. (Ακολουθεί)

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

'Ο Γάλλος μυθιστοριογράφος Φρανσουά Κοππέ